

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
आणि अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी
अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांच्या संयुक्त विद्यमानाने
चालविण्यात येणा-या “शिका व कमवा” या
योजनेसाठी शासनाची मान्यता प्रदान
करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. मान्यता-२०१७/(१८८/१७)/विशि-३

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक :- १३ मार्च, २०१८.

- वाचा-** १. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र, टिईडी २०१०/(१४४/१०)/तांशि-५,
दि. २६ जुलै, २०१०.
२. संचालक, तंत्रशिक्षण महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांचे पत्र क्र.१०/एनजीपी/शिका व
कमवा/२०१५/२७१, दि. १.४.२०१५ व क्र.१०/एनजीपी/शिका व कमवा/२०१५/४४६,
दि. १९.५.२०१५.
३. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र, मान्यता-२०१४/(१४७/१४)/तांशि-५,
दि. २९ मे, २०१५.
४. कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे इरादा पत्र,
दि. ३० मार्च, २०१७.

प्रस्तावना :-

कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांनी दि. ३१ मार्च, २०१७ रोजी च्या पत्रान्वये अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांना काही अभ्यासक्रम सुरु करण्याचे इरादापत्र प्रदान केले आहे. सदर इरादा पत्रातील तरतूदीनुसार राज्यामध्ये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठामार्फत चालविण्यात येणा-या पदविका स्तरावरील १. डिप्लोमा इन इशेन्शियल स्कील्स (Diploma in Essential Skills), २. डिप्लोमा इन बीझनेस स्कील्स (Diploma in Business Skills), आणि ३. डिप्लोमा इन इंडेस्ट्रियल स्कील्स (Diploma in industrial Skills) हे तीन अभ्यासक्रम, अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने “शिका व कमवा” या उपक्रमांतर्गत राबविण्यात येणार आहेत.

केंद्र शासनाच्या स्किल इंडिया या अभियानांतर्गत अधिकाधिक कुशल कामगारांची निर्मिती करणे त्यासाठी नवनवीन कौशल्य प्रशिक्षण अभ्यासक्रम सुरु करण्यात येत आहेत. यापूर्वीच व्यवसायिक, रिटेल, औद्योगिक इ. क्षेत्रामध्ये काम करीत असलेल्या विद्यार्थ्यांना किंवा औद्योगिक क्षेत्रामध्ये सामावून घेणा-या प्रशिक्षणार्थ्यांना स्किल डेव्हलपमेंट या कार्यक्रमात सहभाग करून घेणे

क्रमप्राप्त ठरणार आहे. याकरीता सार्वजनिक क्षेत्र व खाजगी क्षेत्र यांनी आपापसात भागीदारी तत्वावर काम करणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ आणि अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने “शिका व कमवा” ही योजना अंमलात येणार आहे. या योजनेअंतर्गत अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे या संस्थेकडून काही नामवंत उद्योगांबरोबर सामंजस्य करार (MOU) केले जाणार आहेत. या माध्यमातून पदविका स्तरावरील अभ्यासक्रम राज्यभरात गरीब विद्यार्थ्यांना शिकत असताना on the job प्रशिक्षण देऊन त्यांना उद्योगधंदे व व्यवसायांमध्ये सामावून घेण्यात येणार आहे. या कालावधीत त्यांना विद्यावेतन देखील देण्यात येणार आहे. त्यामुळे गरीब विद्यार्थ्यांना मोफत पायाभूत स्वरूपाचे (Basic) उपयोजित तंत्र शिक्षण, कौशल्य शिक्षण, लेखा विषयक शिक्षण इत्यादी कौशल्यांची प्राप्ती होणार असून विद्यार्थ्यांना विद्यावेतन देखील प्राप्त होणार आहे. या उपक्रमांतर्गत येणारा संपूर्ण खर्च उपभोक्ता म्हणून उद्योजकांकडून सोसण्यात येणार आहे. त्यामुळे प्रत्यक्षात शासनावर कोणत्याही प्रकारचा आर्थिक भार पडणार नाही.

त्याच धर्तीवर यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक आणि अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने चालविण्यात येणा-या “शिका व कमवा” या योजनेला शासनाचे सहकार्य देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. उक्त प्रस्तावाचा सर्वांगीण विचार करून शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ आणि अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांच्या दरम्यान “शिका व कमवा” या उपक्रमांतर्गत पदविका स्तरावरील प्रशिक्षणाकरिता १. डिप्लोमा इन इशेन्शियल स्कील्स (Diploma in Essential Skills), २. डिप्लोमा इन बीझनेस स्कील्स (Diploma in Business Skills), आणि ३. डिप्लोमा इन इंडेस्ट्रीयल स्कील्स (Diploma in industrial Skills) हे तीन अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी विद्यापीठाने सदर संस्थेस दिलेल्या इरादापत्रास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. ही शासन मान्यता खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे :-

१) “शिका व कमवा” या उपक्रमांतर्गत सहभाग असलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांना on the job training (कामावर असतानाचे प्रशिक्षण) उद्योग व व्यवसाय मध्ये देण्यात येते. सदर शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर त्यांना पदविका प्रमाणपत्र यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठामार्फत देण्यात येणार आहे. ही बाब विचारात घेऊन, प्रशिक्षणार्थींना “Apprenticeship Act, १९६१” मधील तरतूदीचे तंतोतंत पालन करण्याच्या अटीच्या अधीन राहून अभ्यासक्रमाच्या कालावधीत Apprentice म्हणून संबोधण्यात यावे.

- २) उक्त प्रशिक्षणार्थीचा प्रशिक्षणाचा कालावधी २ वर्षांपलिकडे जाणार नाही याची काळजी विद्यापीठाने घ्यावी. तसेच विद्यार्थ्यांना “Apprenticeship Act, १९६१” मधील तरतूदीनुसार अनुज्ञेय ठरविलेले किमान विद्यावेतन किंवा उद्योजक यापेक्षा जास्त विद्यावेतन देऊ इच्छित असेल तर ते विद्यावेतन संबंधित उद्योजक यांकडून देण्यात यावे.
- ३) विद्यार्थ्यांसाठी साधन सामग्री, पाठ्यपुस्तके व साहित्य इत्यादी आणि प्रशिक्षणावरील इतर सर्व खर्चाचा भार ज्या उद्योगांच्या कारखान्यामध्ये विद्यार्थी प्रशिक्षण घेत असतील त्या उद्योजक आस्थापना किंवा अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे हे सोसतील.
- ४) सर्व सहभागी विद्यार्थ्यांचा विमा उतरविण्यात यावा तसेच त्यांच्या सुरक्षितता व वैद्यकीय देखभाली संदर्भात आवश्यक त्या उपाययोजना कराव्यात.
- ५) उपलब्ध सुविधांचा विचार करुन या योजनेमध्ये सहभागी होण्याचा निर्णय विद्यापीठाच्या सहमतीने घेण्याची मुभा अन्य संस्थांना राहिल. यासाठी संस्थांनी आवश्यकतेनुसार अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे या संस्थेशी स्वतंत्र करारनामा करावा.
- ६) या अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे संस्थेच्या पदाधिका-यांकडून चांगल्या वर्तणूकीची हमी घेण्यात यावी. तसेच सदर अभ्यासक्रमांचा दर्जा व गुणवत्ता ही अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे यांच्यामार्फत उत्तम राखली जाईल याची खात्री विद्यापीठाने करावी व तिचे संनियंत्रण करावे. गैरव्यवहार, दर्जा न राखणे या व अशा अन्य स्वरुपाच्चया योग्य (Valid) कारणांसाठी हे अभ्यासक्रम राबविण्यास दिलेली मान्यता रद्द करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.
- ७) या सुविधा यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांच्यामार्फत अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ठाणे या संस्थेस अभ्यासक्रम चालविण्यासाठी दिलेल्या मान्यतेच्या कालावधीपुरत्या मर्यादित राहतील.
- ८) या अभ्यासक्रमांच्या मान्यतेच्या/कार्यपध्दतीच्या अनुषंगाने भविष्यात काही गुंतागुंत झाल्यास/ न्यायालयीन प्रकरण उद्भवल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठची राहिल.
- ९) शासनास आवश्यक असेल त्यावेळी शासनकडून नवीन अटी व शर्ती घालण्यात येतील.
- १०) वरील सर्व अटी व शर्ती मान्य असल्याचे बंधनपत्र संस्थेने विद्यापीठास तसेच शासनास सादर करणे आवश्यक राहिल.

३. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१८०३१३१७५११९७७०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सं. औ. धारुरकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. कुलगुरु, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
२. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
३. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
४. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, मुंबई.
५. संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, वांद्रे(पू) मुंबई.
६. मा. मंत्री (उ.व. तं. शि.) यांचे विशेष कार्यकारी अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. अप्पर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
८. श्री. सुधीर दिक्षीत, अध्यक्ष, अभिनव इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी अँड मॅनेजमेन्ट, ६०१, पॅराडॉइज टॉवर ,ठाणे (पश्चिम) ४०० ६०१.
९. निवड नस्ती..